ଥରୁମାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ମାସଜିଦ୍ ହାଜୁମ୍ ଫାରୋସାନ୍ ଭା ମଦ୍ରାସା ତାଲିମୁଲ୍
ଇସଲାମ, ମିରଜା ଇଜସ୍ମାଇଲ୍ ରୋଡ୍, ଜୟପୁର

ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1994

[ଏସ୍. ମୋହନ ଏବଂ ବି.ଏଲ୍. ହଂସାରିଆ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1882:ଧାରା 106, 111 (g) (h) ଏବଂ 114A -ଲିଜ୍ ସ୍ଥିରୀକରଣ ଏବଂ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିକରଣ -ଭଡ଼ା ପଇଠର ଭଙ୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁନଃପ୍ରବେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଖଣ୍ଡର ଅନୁପସ୍ଥିତି – ଭଡ଼ାଟିଆ ଅଧିକାର/ରୟତି ସମାପ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁପାଳନ ହେଲା - ଏହା ଲିଜ୍ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ନୁହେଁ ବରଂ ଲିଜ୍ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଥିଲା ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା - ଇଂରାଜୀ ଆଇନ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଆଇନ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ - ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ରାଜସ୍ଥାନ ପରିସର (ଭଡ଼ା ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1950:ଧାରା 2 (3) ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର - ଅଧିସୂଚନା - ୱାକଫ - ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଛାଡ଼ - ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ଜମିରେ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ ।

ୱାକଫ ଅଧିନିୟମ, 1954:ଧାରା 5 (2) ଏବଂ 6 (4) ।

ୱାକଫ ପଞ୍ଜୀକରଣ - ତାଲିକାର ପ୍ରକାଶନ - ଏହାର ପ୍ରଭାବ ।

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950:ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 – ଅପିଲ - ନୂତନ ମକଦ୍ଦମା କରିବା - ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ ଥିବା ନୂତନ ଆପତ୍ତିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା - ଏହି ଆପତ୍ତିକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ।

ଖାଲି ଦଖଲ ଏବଂ ବକେୟା ଭଡା ଦାବି କରି ଉତ୍ତରଦାତା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ମାମଲା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ରଖି ଯେ (i) ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଭଡାଟିଆ ଅଧିକାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇସାରିଥିଲା; ଏବଂ (ii) ରାଜସ୍ଥାନ ପରିସର (ଭଡା ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ଆଇନ, 1950 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୱାକଫ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ୱାକଫଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପରିସରକୁ ଆଇନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରୁ ମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀମାନେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1882 ର ଧାରା 114-A ର ଲାଭ ଦାବି କରି

ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ଭଡ଼ାଟିଆ ସମାପ୍ତି ନୁହେଁ ବରଂ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ମାମଲା ଥିଲା । ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଧାରା **114-A** ଅଧୀନରେ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଅପିଲ ଉପରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଏକ ମାମଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ନୂତନ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ ଦାୟର କରିଥିଲେ ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ୱାକଫ, ୱାକଫ-ଅଲାଲ-ଅଉଲାଦ ହୋଇଥିବାରୁ ଛାଡ଼ର ଲାଭ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲରେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ **(1)** ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମର ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବାରଣ କରାଯାଇଛି, କାରଣ ୱାକଫ-ଅଲାଲ-ଅଉଲାଦଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଧାରା **2 (3)** ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଅଧିନିୟମରୁ ଛାଡ଼ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ; **(2)** ଯେ ୱାକଫ-ଅଲାଲ-ଔଲାଦକୁ ଏକ ଶିକ୍ଷାଗତ, ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା ଦାତବ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ପଞ୍ଜୀକୃତ ୱାକଫମାନଙ୍କୁ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଛାଡ଼ର ଲାଭ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; ଏବଂ **(3)** ନୋଟିସରୁ ଏହା ପ୍ରତୀୟମାନ ହେବ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମତ ହୋଇଥିବା ଭଡା ପ୍ରଦାନ ନକରିବା, ନୋଟିସ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇନର ଧାରା **111** ର ଖଣ୍ଡ **(g)** ର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : **1.** ୱାକଫ ଏକ ୱାକଫ-ଅଲାଲ-ଔଲାଦ କି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ମୂଳତଃ ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଲିଖିତ ବିବୃତିରେ ଏହା ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନ ଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନଥିବାରୁ, ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏପରି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନଥିଲା । କେବଳ ଏହି ତଥ୍ୟ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଦିଗକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ଫଳାଫଳ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି, ଏହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିଜର ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ହୁଏତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଜକୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରିନଥିବେ ।

2. ୱାକଫ ଅଧିନିୟମ, **1954** ର ଧାରା **5 (2)** ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ୱାକଫ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ୱାକଫ ଅଟେ । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସରକୁ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ୱାକଫ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **6 (4)** ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଧାରା **5 (2)** ଅନୁଯାୟୀ

ପ୍ରକାଶିତ ୱାକଫ ତାଲିକା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ, ଯଦି ଏହି ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ନଥାଏ, ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କିଛି ନାହିଁ ।

ବୋର୍ଡ ଅଫ ମୁସଲିମ ୱାକଫ ବନାମ ରାଧା କ୍ରିଷନ, **[1979] 2** ଏସ.ସି.ସି. **468** ଏବଂ *ଫଜଲୁଲ ରବୀ ପ୍ରଧାନ ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ,* **[1965] 3** ଏସ.ସି.ଆର. **307,** ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

3.1. ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା **111 (g)** ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତିକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହୋଇନଥିବାରୁ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ନୋଟିସ୍ ରେ ଭଡାଟିଆ ସମାପ୍ତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବାରୁ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିକରଣ ମାମଲା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

3.2. ଧାରା **111 (g)** ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ତିନୋଟି ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତଟି ଏପରି ଏକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାର ଭଙ୍ଗ ପଟ୍ଟାଦାତାଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଭଡାଟିଆର ଅବସ୍ଥା ଏପରି ଥିଲା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ବିଜ୍ଞପ୍ତି ନିଜେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହା ଧାରା **111** ର ଖଣ୍ଡ **(h)** ଥିଲା ଯାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା **106** ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମାପ୍ତି ନୋଟିସ୍ ର ଆବଶ୍ୟକତା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ମାସିକ ଭଡ଼ାଟିଆ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଜ୍ଞପ୍ତି 'ଭଡ଼ାଟିଆର ଏକ ମାସର ସମାପ୍ତି' ସହିତ ସମାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ହାତରେ ଥିବା ଭଡ଼ାଟିଆ ଇଂରାଜୀ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମାସିକ ଭଡ଼ାଟିଆ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଏକ ଇଂରାଜୀ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ମାସର ଶେଷରୁ ଖାଲି ଦଖଲ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏକାସାଙ୍ଗରେ 'ମାସର ଶେଷ ତାରିଖ' ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାଟି ବ୍ୟାଜ୍ୟାପ୍ତି ମାମଲା ନୁହେଁ ବରଂ ଭଡ଼ାଟିଆ ସମାପ୍ତିର ମାମଲା ଥିଲା ।

4. ଇଂରାଜୀ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରାଯାଇଛି, କାରଣ ଏହାର ଉଲଂଘନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁନଃ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ଲିଜ୍ ରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । କେବଳ ଚୁକ୍ତିନାମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲିଜରେ ପୁନଃପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲଂଘନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି କୌଣସି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ ନାହିଁ । ତେବେ, ଭାରତୀୟ ଆଇନରେ ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ । ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନର ଉଲଂଘନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁନଃପ୍ରବେଶର ଖଣ୍ଡ ଧାରଣ କରିଥିବା ଚୁକ୍ତିରେ

କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାଟି ବାଜ୍ୟାପ୍ତିର ମାମଲା ନୁହେଁ, ବରଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 111 ର ଖଣ୍ଡ (h) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ସମାପ୍ତି କରିବାର ମାମଲା ଅଟେ ।

ପିଟର ଆଲାନ୍ ବାସିଲ୍ ବନାମ ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଫାର୍ମାସ୍ୟୁଟିକାଲ୍ ୱାର୍କସ୍, **ଏ.ଆଇ.ଆର୍. (1976) କଲିକତା 182 ଏବଂ** *ମେରୱାଞ୍ଜି ନାନାଭୟ ମର୍ଚାଣ୍ଟ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ* **(1979) 4 ଏସ୍.ସି.ସି. 734, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଉଡଫଲଙ୍କ '*ଲ୍ୟାଣ୍ଡଲର୍ଡ ଆଣ୍ଡ ଟେନାଣ୍ଟ*', 1978 ସଂସ୍କରଣ ଖଣ୍ଡ I ପୃଷ୍ଠା 836 ଏବଂ 837; ମାର୍ଟିନ୍ ପାର୍ଟିଙ୍ଗଟନଙ୍କ '*ଲ୍ୟାଣ୍ଡଲର୍ଡ ଆଣ୍ଡ ଟେନାଣ୍ଟସ୍*', ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ପୃଷ୍ଠା 406 ଏବଂ ଇଭାନ୍ସ ଏବଂ ସ୍ମିଥଙ୍କ "*ଜମିଦାର ଏବଂ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଆଇନ*", ଚତୁର୍ଥ ସଂସ୍କରଣ ପୃଷ୍ଠା 200, କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲିୟ ଅଧିକାରୀତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1651/1990

R. S. A. ସଂଖ୍ୟା 104/84 ରେ ରାଜସ୍ଥାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 11.1.90 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ସାଚର୍, ଶ୍ରୀମତୀ ରାଣୀ ଛାବ୍ରା ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ବି. ଶର୍ମା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍.ଏମ୍. ଜୈନ, ଏ. ଗୁପ୍ତା, ଏମ୍.କେ. ଦାସ, କ୍ୟାପଟେନ୍ କେ.ଏସ୍. ଭାଟି ଏବଂ ଏନ୍. ଆରୁଲା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହଂସାରିୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ସମାପ୍ତି କରାଯାଇଥିବାରୁ ମକଦ୍ଦମାଭୁକ୍ତ ପରିସର ଦଖଲ କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ବୋଲି ଏହି ଦୃଢ କଥନ ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜୟପୁରର ମୁନସିଫ ଏବଂ ବିଚାର ବିଭାଗୀୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଉଚ୍ଛେଦ ମାମଲା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ କିଛି ବକେୟା ଭଡା ଆଦାୟ, 1.8.80 ରେ ଏବଂ ସେହି ଦିନଠାରୁ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିସରର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଦଖଲ ପାଇଁ କ୍ଷତି ସହିତ ମଧ୍ୟ ପରିସରର ଖାଲି ଦଖଲ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା । ବାଦୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିଥିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 20.8.1976 ତାରିଖର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସଂଖ୍ୟା F.20 (14) Rev. 1/76 ମାଧ୍ୟମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଛାଡକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ୱାକଫ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ସମସ୍ତ ୱାକଫ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ପରିସରକୁ ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା,

ରାଜସ୍ଥାନ ପରିସର (ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ) ଆଇନ, 1950ର, ଏହି ଆଇନ ପରେ, କୌଣସି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ନଥିଲା ।

2. ଅପିଲକାରୀମାନେ ଏକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଛାଡ଼ ଅଧିସୂଚନା ବୈଧ ନଥିଲା; ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିର ଏକ ମାମଲା ହୋଇଥିବାରୁ, ଏହାର ସମାପ୍ତି ଠାରୁ ପୃଥକ ହୋଇଥିବାରୁ, ସେମାନେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମ, 1882 ର ଧାରା 114-A ର ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ।

3. ରିହାତି ଅଧିସୂଚନା ଉପରେ ଆପତ୍ତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଦ୍ୱାନ ମୁନସିଫ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 114-A ଦ୍ୱାରା ପରିକଳ୍ପିତ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ମୁନ୍ସିଫ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ଅପିଲକାରୀମାନେ ରାୟର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ବକେୟା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ପରିସରରୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

4. ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଉତ୍ତରଦାତା ଜୟପୁର ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ଏକ ଅପିଲ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯିଏ ମତ ରଖିଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାଟି ପ୍ରକୃତରେ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ସମାପ୍ତିର ଏକ ମାମଲା ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ଲାଭ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଏହି ରାୟ ଉପରେ ଅପିଲକାରୀମାନେ ରାଜସ୍ଥାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ (ଜୟପୁର ବେଞ୍ଚ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏକ ଅପିଲ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ୱାକଫ-ଆଲାଲ-ଔଲାଦ ହୋଇଥିବାରୁ ଉପରୋକ୍ତ ଛାଡ଼ର ଲାଭ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଷୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲା ପ୍ରକୃତରେ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ବାଜ୍ୟାପ୍ତିର ଏକ ମାମଲା ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନୁହେଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଛନ୍ତି ।

5. ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ରାଜିନ୍ଦର ସଚ୍ଚର ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମର ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ଏହାର ଧାରା 2 (3) ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଅଧିନିୟମରୁ ୱାକଫ-ଆଲାଲ-ଔଲାଦ ଛାଡ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ଏହି ଉପସ୍ଥାପନାର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଧାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ଅଧିନିୟମର ସମସ୍ତ କିମ୍ବା କୌଣସି ଧାରାରୁ କେବଳ ସେହି ପରିସରକୁ ଛାଡ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା କୌଣସି "ଶିକ୍ଷାଗତ, ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା ଦାତବ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାଲିକାନାରେ ଅଛି, ଯେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସମଗ୍ର ଆୟ ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ" । ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ୱାକଫ-ଆଲାଲ-ଔଲାଦକୁ ଏକ ଶିକ୍ଷାଗତ, ଧାର୍ମିକ କିମ୍ବା

ଦାତବ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହିପରି, ପଞ୍ଜୀକୃତ ୱାକଫମାନଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଛାଡ଼ର ଲାଭ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

6. ଏହି ଅପିଲରେ ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତା ନଥିବା ସ୍ଥିତିରେ ଛାଡ଼ ଅଧିସୂଚନାର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବା ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯିବା ପରେ ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚର ଉପରୋକ୍ତ ଭାବରେ ତାଙ୍କର ନିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଅଧିସୂଚନାର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରୁନଥିଲେ (ଯଦିଓ ଏହା ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଥିଲା), କିନ୍ତୁ ସେ ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତିକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରିସର ପାଇଁ ଛାଡ଼ର ଅପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରଖିଛନ୍ତି । ଅପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ବିଷୟରେ, ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ୱାକଫ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଏକ ଶିକ୍ଷାଗତ କିମ୍ବା ଧାର୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ନୁହେଁ । ସର୍ବୋପରି ଏହାକୁ ଦାତବ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ, ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା *ଫଜଲୁଲ୍ ରବି ପ୍ରଧାନ ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ,* [1965] 3 SCR 307 ମାମଲାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନୁହେଁ, ଯେଉଁଥିରେ "ଦାତବ୍ୟ" ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ୱାକଫ-ଆଲାଲ-ଔଲାଦ ମଧ୍ୟ ଏକ ଦାତବ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେବ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

7. ଆମେ ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତି ଉପରେ କୌଣସି ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉନାହୁଁ, କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଏସ୍.ଏମ୍. ଜୈନ ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆଣିଛନ୍ତି ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ୱାକଫ୍, ୱାକଫ୍-ଆଲାଲ୍-ଔଲାଦ୍ ବୋଲି ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆବେଦନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ସ୍ଥିତି ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଲିଖିତ ବିବୃତିରେ, ଯାହାର ଏକ ନକଲ ଶ୍ରୀ ଜୈନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକମାତ୍ର ସୂଚନା ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ୱାକଫ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ୱାକଫ ନଥିଲା, ଯେପରି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବୟାନ ଥିଲା । କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ ତାଲିକାର ଏହି ଅଂଶରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଥିଲା "ବାଦୀ-ମସଜିଦ ରାଜସ୍ଥାନ ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ମୁସଲିମ୍ ୱାକଫ, ଜୟପୁର ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜୀକୃତ ଏକ ସୋସାଇଟି କି ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି କି ।" ଯେଉଁ ୱାକଫ୍ ସହିତ ଆମେ ଜଡ଼ିତ, ତାହା ୱାକଫ୍-ଆଲାଲ୍-ଔଲାଦ୍ କି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ମୂଳତଃ ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଲିଖିତ ବିବୃତିରେ ଏହି ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ବାଦ ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନଥିବାରୁ, ଆମେ ବିଚାର କରୁ ଯେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏପରି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନଥିଲା । କେବଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଦିଗକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ନିଷ୍କର୍ଷ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି, ଏହି ତଥ୍ୟ ଆମକୁ ଆମର

ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଆମ ମତରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହୁଏତ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିଜକୁ ମଧ୍ୟ ଆହ୍ୱାନ କରିନଥିବେ ।

8. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ୱାକଫ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ୱାକଫ ବୋଲି ସନ୍ଦେହ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିବାରୁ, ଯାହା ରାଜସ୍ଥାନ ମୁସଲିମ ୱାକଫ ବୋର୍ଡ, ଜୟପୁର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 23, 1965 ତାରିଖର ବିଜ୍ଞପ୍ତିରୁ ଜଣାପଡ଼େ, ଯେପରି ୱାକଫ ଅଧିନିୟମ, 1954 ର ଧାରା 5 (2) ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଛି, ଯାହାର ନକଲ ଶ୍ରୀ ଜୈନ ଆମକୁ ପଢିବା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରିଥିଲେ, ଆମେ ବିଚାର କରୁ ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପରିସରକୁ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ୱାକଫ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 (4) ରେ ଯାହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଧାରା 5 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି ସଂଶୋଧନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶିତ ୱାକଫ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ କିଛି ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମେ ଉପରୋକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ନେଇ *ମୁସଲିମ ୱାକଫ ବୋର୍ଡ ବନାମ ରାଧା କ୍ରିଷ୍ଣ,* [1979] 2 SCC 468 କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବା । ତେଣୁ ଆମେ ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ନିବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛୁ ।

9. ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପିଲଟି ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ସମାପ୍ତି ନୁହେଁ, ବରଂ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ମାମଲା ହୋଇଥିବାରୁ, ଆମେ କହିବୁ ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 111 (g) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହୋଇନଥିବାରୁ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନୋଟିସ୍ (ଅନୁଲଗ୍ନକ P-1)ରେ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ସମାପ୍ତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିବାରୁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାକୁ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ମାମଲା ଭାବରେ ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଖଣ୍ଡ (g) ଦ୍ୱାରା ପରିକଳ୍ପିତ ତିନୋଟି ପରିସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଆମେ ଏହା କହିଛୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହା କେବଳ ପ୍ରଥମ ପରିସ୍ଥିତି ଯାହା ଆକର୍ଷିତ ହୋଇପାରେ - ଯେକୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତ ଭଙ୍ଗ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଏହାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କଲେ ପଟ୍ଟାଦାତା ପୁନର୍ବାର ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବେ । ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚର ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ନୋଟିସ (ଅନୁଲଗ୍ନକ P-1) ରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହମତି ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ହିଁ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଭାବରେ ଏହି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇଛି । ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ନିବେଦନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ଭଡ଼ା ବକେୟା ମଧ୍ୟ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମାମଲା ଠିକ୍ ସମୟରେ ବକେୟାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ସର୍ତ୍ତ ଭଙ୍ଗ କରୁଛି ।

10. ଯଦିଓ 29.5.80 ତାରିଖର ନୋଟିସ୍ ର ଏକ ଅନୁଧ୍ୟାନ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହା ଭଡା ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ସମାପ୍ତ କରିବା ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ କହିଛି ଏବଂ 31.7.80 କିମ୍ବା "........... ମାସର ଶେଷ ତାରିଖ" ସୁଦ୍ଧା ଖାଲି ଦଖଲ ଦାବି କରିଛି । ଦାୟର ହୋଇଥିବା ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ 1.8.80 ରେ ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ଭଡା ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ବରଂ ଏହା ବେଆଇନ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଦଖଲ କାରଣରୁ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ଥିଲା । ଧାରା 111 (g) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ତିନୋଟି ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତଟି ଏପରି ଏକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାର ଉଲଂଘନ ପଟ୍ଟାଦାତାଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଏହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱର ସର୍ତ୍ତ ଏପରି ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ବିଜ୍ଞପ୍ତି ନିଜେ ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ଏହା ଧାରା 111 ର ଖଣ୍ଡ (h) ଥିଲା ଯାହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 106 ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ସମାପ୍ତି ନୋଟିସ୍ ର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ମାସିକ ଭଡ଼ାଟିଆ କ୍ଷେତ୍ରରେ, "ଏକ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ମାସର ସମାପ୍ତି" ସହିତ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସମାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଇଂରାଜୀ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମାସିକ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଏକ ଇଂରାଜୀ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ମାସର ଶେଷ 31.7.80 ରୁ ଖାଲି ଦଖଲ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଏକାସାଙ୍ଗରେ "......... ମାସର ଶେଷ ତାରିଖ" ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା । ଏହି ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆମ ମନରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ଛାଡ଼େ ନାହିଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାଟି ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ମାମଲା ନୁହେଁ ବରଂ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ତ୍ୱତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ମାମଲା ଥିଲା । ତେଣୁ ଆମେ ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚରଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛୁ ।

11. ଲିଜ୍ ରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଆବଶ୍ୟକତା ଉଲ୍ଲଂଘନ ହେଲେ ସେଥିରେ ପୁନଃ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନର ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ଏହା କହିବା ଆଗ୍ରହର ବିଷୟ ହେବ ଯେ ଇଂରାଜୀ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରାଯାଇଛି । କେବଳ ଚୁକ୍ତିନାମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲିଜରେ ପୁନଃପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । କୌଣସି ସର୍ତ୍ତର ଭଙ୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି କୌଣସି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ ନାହିଁ । (ଉଡଫଲ୍ ଙ୍କ 'ଲ୍ୟାଣ୍ଡଲର୍ଡ ଆଣ୍ଡ ଟେନାଣ୍ଟ' ର ପୃଷ୍ଠା 836 ଏବଂ 837, (1978 ସଂସ୍କରଣ) ଖଣ୍ଡ-I; ମାର୍ଟିନ୍ ପାର୍ଟିଙ୍ଗଟନ୍ ଙ୍କ 'ଲ୍ୟାଣ୍ଡଲର୍ଡ ଆଣ୍ଡ ଟେନାଣ୍ଟ' (ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ)ର ପୃଷ୍ଠା 406; ଏବଂ ଇଭାନ୍ସ ଏବଂ ସ୍ମିଥ୍ ଙ୍କ 'ଲ ଅଫ୍ ଲ୍ୟାଣ୍ଡଲର୍ଡ ଆଣ୍ଡ ଟେନାଣ୍ଟ' (ଚତୁର୍ଥ ସଂସ୍କରଣ) ର ପୃଷ୍ଠା 200 ଦେଖନ୍ତୁ । ତେବେ, ଭାରତୀୟ ଆଇନରେ, ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନାହିଁ, ଯେପରି ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏମ୍.ଏମ୍. ଦତ୍ତଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ *ପିଟର୍ ଆଲାନ୍ ବାସିଲ୍ ବନାମ ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଫାର୍ମାସ୍ୟୁଟିକାଲ୍ ୱାର୍କସ୍*, ଏ.ଆଇ.ଆର୍.

(1976) କଲିକତା 182 ମାମଲାରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଖଣ୍ଡପୀଠ କହିଛନ୍ତି I *ମେରୱାନଜୀ ନାନାଭୟ ମର୍ଚାଣ୍ଟ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ,* [1979] (4) ଏସ.ସି.ସି. 734 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ଅବହେଳା ହେତୁ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଜମି ମାଲିକ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଖଣ୍ଡ 2 (iii) ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଭଡ଼ାଟିଆ ପରିସରକୁ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ରଖିବେ, ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ I ଯେହେତୁ, ଉପରୋକ୍ତ ଧାରାର ଭଙ୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ଚୁକ୍ତିରେ ନଥିଲା, ତେଣୁ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଖାଲି ଦଖଲକୁ କେବଳ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଧାରରେ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ, ଏବଂ ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ୱ ବାଜ୍ୟାପ୍ତି କାରଣରୁ ନୁହେଁ I

12. ଏହି ମାମଲାରେ ଭଡା ପ୍ରଦାନ ଉଲ୍ଲଂଘନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁନଃପ୍ରବେଶର ଏକ ଖଣ୍ଡ ଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ନଥିଲା ବୋଲି ଦେଖିବା ପରେ, ଏହା ଧରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି ମାମଲା ନୁହେଁ, ବରଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 111 ର ଖଣ୍ଡ (h) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଭଡ଼ାଟିଆସ୍ୱତ୍ୱ ସମାପ୍ତି ବିଷୟରେ ଥିଲା I

13. ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇନାହିଁ I ତେଣୁ ଏହି ଅପିଲ ଖାରଜ ହୋଇଛି I ତଥାପି, ଆମେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଆଦେଶ କରୁନାହୁଁ I ଅପିଲକାରୀମାନେ ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ବଚନପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ପରିସର ଖାଲି କରିବାକୁ ଆଜିଠାରୁ ତିନି ମାସ ସମୟ ପାଇବେ I

ଟି.ଏନ୍.ଏ. ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା I

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।